

Bruxelles, den 3. oktober 2025
(OR. en)

13325/25

LIMITE

ENER 468

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Energisikkerhed og -modstandsdygtighed i Ukraine og Moldova og den strategiske betydning af deres integration i EU's energimarked – Udveksling af synspunkter

Med henblik på samlingen i TTE-Rådet (energi) den 20. oktober 2025 følger vedlagt til delegationerne formandskabets baggrundsnote om energisikkerhed og modstandsdygtighed i Ukraine og Moldova og den strategiske betydning af deres integration i EU's energimarked.

Energisikkerhed og -modstandsdygtighed i Ukraine og Moldova og den strategiske betydning af deres integration i EU's energimarked

Udsigterne for energisikkerhed i Ukraine og Moldova

Ruslands igangværende angrebskrig mod Ukraine har fortsat ødelæggende konsekvenser for Ukraines befolkning, økonomi og samfundsmæssige funktioner – navnlig energisektoren. Den omfattende ødelæggelse af produktions-, genererings-, transmissions- og distributionsinfrastruktur som følge af gentagne og målrettede angreb har skabt både en akut humanitær og teknisk udfordring. Det udgør også en langsigtet hindring for at genopbygge et bæredygtigt og moderne energisystem, der er tilpasset til og forberedt på integration med EU's markeder i overensstemmelse med energifællesskabets mål.

For Ukraine er de umiddelbare udfordringer forud for den kommende vinter særligt skræmmende. Gaslagerfaciliteter er udsat for risici i forbindelse med yderligere angreb, finansiering, fyldningsniveauer og teknisk modstandsdygtighed, hvilket kræver bistand til at stabilisere den indenlandske forsyning, samtidig med at Ukraine sættes i stand til at bidrage til det bredere europæiske system. Samtidig fungerer Ukraines synkroniserede elnet fortsat under vedvarende trusler. Styrket decentral elproduktion, fremskyndede investeringer i vedvarende energi, energieffektivitet og -lagring og sikring af kritisk infrastruktur er afgørende både for det umiddelbare vinterberedskab og for den langsigtede proces med genopretning, genopbygning og integration på EU-markedet. Desuden spiller olieprodukter importeret fra EU og olielagre en central rolle for militære operationer, da det eneste ukrainske raffinaderi blev ødelagt af Rusland. Endelig er Ukraines nukleare sikkerhed og sikkerhedssituation – på kernekraftværket Zaporizjzja (ZNPP) og andre nukleare faciliteter – fortsat konstant truet af russiske militære aktiviteter og besættelsen af ZNPP.

Moldova oplever ikke samme direkte ødelæggelse, men er også blevet hårdt ramt af de bredere konsekvenser af Ruslands angrebskrig. Landets historiske afhængighed af russiske gasforsyninger og elimport fra Transdnestrienområdet gjorde det meget sårbart, da disse forsyninger blev afbrudt, med alvorlige sociale og økonomiske konsekvenser til følge. På trods af disse udfordringer har Moldova imidlertid taget vigtige skridt i retning af større energimodstandsdygtighed og integration i EU's energimarked. Synkroniseringen af elnettet med det kontinentale Europas elsystem, diversificering af gasforsyningen væk fra Rusland, styrkelse af sammenkoblingerne, fremme af reformer inden for rammerne af Energifællesskabet og udvidelse af kapaciteten inden for vedvarende energi samt intensivering af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten har allerede medført håndgribelige fremskridt. Fortsat EU-bistand vil være afgørende for at opretholde stabiliteten, understøtte reformer og sikre yderligere konvergens med EU's energimarked. Endelig kan olielagre øge Moldovas modstandsdygtighed, da alle olieprodukter importeres.

Den strategiske betydning af integrationen med EU på energiområdet

En uddybning af Ukraines og Moldovas integration på EU's energimarked er ikke blot et afgørende element i deres overordnede EU-kurs, men også et strategisk bidrag til Europas kollektive energisikkerhed og -modstandsdygtighed. I den forbindelse er der fokus på den igangværende indsats inden for rammerne af energifællesskabet for fuld integration af begge lande i EU's energimarked senest i 2027. Selv om dette mål er ambitiøst, er det stadig inden for rækkevidde, forudsat at Ukraine og Moldova gennemfører elintegrationspakken fuldt ud, og at Kommissionen og EU's medlemsstater fastholder deres engagement og støtte.

Både Ukraine og Moldova har en krævende vej mod EU-integration, men har allerede opnået bemærkelsesværdige resultater. I juli 2025 gennemførte Europa-Kommissionen screeningen af energikapitler med de to regeringer som et afgørende skridt i forberedelsen af tiltrædelsesforhandlingerne. Selv om tiltrædelsesprocessen hører under Det Almindelige Råds ansvarsområde, er Ukraines og Moldovas bestræbelser på at tilpasse sig EU's energilovgivning tæt forbundet med deres bredere arbejde med at integrere sig i EU's energimarked. Dette bidrager til at styrke energisikkerheden og -modstandsdygtigheden – områder, hvor Rådet (energi) spiller en central rolle sammen med de igangværende bestræbelser i energifællesskabet.

Der er dog fortsat betydelige udfordringer. Derfor er det afgørende med fortsat politisk, finansiell og teknisk bistand – ikke blot for at afhjælpe akutte sårbarheder i krigstid, men også for at muliggøre genopbygning og udvikling af modstandsdygtige, moderne og EU-forberedte energisystemer.

Det danske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union opfordrer Rådet (energi) til at indlede en strategisk drøftelse om, hvordan Ukraines og Moldovas energisektorer bedst kan støttes, både på kort sigt og på længere sigt. Det betyder bl.a., at Ukraine og Moldova skal have mulighed for at fremhæve de specifikke udfordringer, de står over for, og identificere konkrete skridt, hvorigennem EU kan yde effektiv støtte. Opbygningen af modstandsdygtige, EU-tilpassede energisystemer i Ukraine og Moldova vil være afgørende for, at de kan opnå meningsfulde fremskridt hen imod integration. Samtidig vil disse bestræbelser styrke stabiliteten og sikkerheden i det europæiske energisystem som helhed.

Vigtige diskussionsspørgsmål

1. Hvilke yderligere skridt kan Ukraine og Moldova tage for at tilpasse deres energisektorer til EU's regler, standarder og praksisser, og hvordan kan EU's medlemsstater bedst støtte disse bestræbelser – både med hensyn til at afhjælpe umiddelbare sårbarheder og opfylde langsigtede behov for modstandsdygtighed og energisikkerhed samt omstillingen til ren energi?
2. Hvordan kan Ukraine og Moldova bidrage strategisk til udviklingen af og modstandsdygtigheden i EU's energiunion, navnlig med hensyn til energisikkerhed, diversificering og integration af ren energi?